

RIKSDAGENS SVAR 203/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av förundersökningslagen och tvångsmedelslagen samt av vissa lagar som har samband med dem

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av förundersökningslagen och tvångsmedelslagen samt av vissa lagar som har samband med dem (RP 14/2013 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 17/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen före utgången av 2014 lämnar en utredning om tillämpningen av regelverket om under rättelse om användningen av hemliga tvångsmedel.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av förundersökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förundersökningslagen (805/2011) 4 kap. 10 § 1 och 2 mom., 6 kap. 1 § 1 mom. och 3 § 1 mom. samt 9 kap. 6 § 2 mom., av dem 9 kap. 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 773/2013, som följer:

4 kap.

Förundersökningsprinciperna och rättigheterna för dem som deltar i förundersökning

10 §

Rätt att anlita biträde vid förundersökningen

Vid förundersökningen har en part rätt att anlita ett biträde som parten väljer själv. Innan parten hörs ska han eller hon skriftligen underrättas om denna rätt, om inte ärendet ska behandlas vid summarisk förundersökning. När den som är

misstänkt för brott har berövats sin frihet i samband med gripande, anhållande eller häktning ska han eller hon utan dröjsmål skriftligen underrättas om denna rätt. Förundersökningsmyndigheten ska också annars se till att en parts rätt att anlita biträde faktiskt tillgodoses när parten önskar det eller när garantierna för en rättvis rättegång kräver det, med hänsyn till de omständigheter som hänför sig till det brott som utreds, utredningen av brottet och personen i fråga.

Undersökningsledaren eller åklagaren ska göra framställning till domstolen om att ett rättegångsbiträde eller en stödperson ska förordnas

för målsäganden, om det finns orsak till det enligt bestämmelserna i 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål, och framställning om att en försvarare ska förordnas för den som är misstänkt för brott, om det finns orsak till det enligt 1 § 3 mom. i det nämnda kapitlet. När brottets beskaffenhet förutsätter det, ska förundersökningsmyndigheten fråga målsäganden om denne samtycker till att hans eller hennes kontaktuppgifter ges till en organisation som tillhandahåller stöd-tjänster för målsägande och, om målsäganden ger sitt samtycke, förmedla uppgifterna utan ogrundat dröjsmål.

sökning av brott stanna kvar på platsen eller omedelbart infinna sig på det närmaste lämpliga verksamhetsstället hos den förundersökningsmyndighet som tjänstemannen företräder eller på motsvarande verksamhetsställe hos någon annan förundersökningsmyndighet. Om personen utan godtagbar orsak vägrar att iaktta uppmaningen eller om det på grund av personens uppträdande är sannolikt att han eller hon inte kommer att iaktta en uppmaning, får tjänstemannen hindra personen från att avlägsna sig från platsen eller gripa personen och föra denne med sig för att höras.

6 kap.

Närvaro vid förundersökning

1 §

Skyldighet att infinna sig till förundersökning

Om det finns anledning att anta att en person kan bidra till utredningen av ett brott eller om hans eller hennes närvaro vid en förundersökningsåtgärd annars behövs för utredningen av brottet, är personen skyldig att på kallelse infinna sig på det närmaste lämpliga verksamhetsstället hos den förundersökningsmyndighet som sänt kallelsen eller på motsvarande verksamhetsställe hos någon annan förundersökningsmyndighet.

3 §

Omedelbart hörande

Den som påträffas på en brottsplats eller i dess omedelbara närhet ska på uppmaning av en förundersökningstjänsteman som utför förunder-

9 kap.

Förundersökningsmaterial

6 §

Förundersökningsprotokoll

I förundersökningsprotokollet ska det ingå förhørsprotokoll samt redogörelser för undersökningsåtgärderna och för de iakttagelser som gjorts i samband med åtgärderna om sådant som ska utredas vid förundersökning. De handlingar, inspelningar och fotografier som kommit till vid undersökningen ska bifogas förundersökningsprotokollet, om de kan antas ha betydelse i saken och om inte något annat föreskrivs i lag. I förundersökningsprotokollet ska det göras en anteckning om vilken överskottsinformation som har använts vid utredningen av brottet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i tvångsmedelslagen (806/2011) 2 kap. 9 § 1 mom., 3 kap. 15 § 2 mom., 6 kap. 3 § 1 mom. och 10 § 1 mom., 8 kap. 2 § 2 mom., 5 § 2 mom., 6 § 1 och 3 mom., 18 § 2 mom., 20 § 2 mom. och 24 § 2 och 3 mom., samt 10 kap. 3 § 2 mom., 5 § 2 och 3 mom., 6 § 2 mom., rubriken för 9 § och 9 § 1 och 3 mom., 27 § 2 mom., 37 § 2 mom., 40 § 2 mom. samt 56—58 och 60 §, av dem 10 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1468/2011 och 438/2013 samt 10 kap. 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 438/2013, samt fogas till 11 kap. en ny 1 a § som följer:

2 kap.

Gripande, anhållande och häktning

9 §

Anhållningsberättigade tjänstemän

En anhållningsberättigad tjänsteman beslutar om anhållande. Anhållningsberättigade tjänstemän är

1) polisöverdirektören, vid Polisstyrelsen polisdirektör, polisöverinspektör och polisinspektör, polischef, biträdande polischef, vid centralkriminalpolisen chefen för centralkriminalpolisen och biträdande chef, vid skyddspolisen chefen för skyddspolisen, biträdande chef som förordnats att sköta förundersökningsuppgifter, avdelningschef som förordnats att sköta förundersökningsuppgifter, överinspektör och inspektör som förordnats att sköta förundersökningsuppgifter, kriminalöverinspektör, kriminalinspektör, kriminalöverkommissarie, överkommissarie, kriminalkommissarie och kommissarie,

2) Tullens brottsbekämpningschef, chefen för verksamhetsenheten för Tullens brottsbekämpning och de tullöverinspektörer som av Tullens brottsbekämpningschef har förordnats till undersökningsledare,

3) chefen och biträdande chefen för gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen för gräns- och sjöavdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet, avdelningschefen, biträdande avdelningschefen, enhetschefen vid enheten för brottsbekämpning, överinspektörerna för gräns-

bevakningsfrågor, överinspektörerna, kriminalöverinspektörerna och kriminalinspektörerna på juridiska avdelningen vid staben för gränsbevakningsväsendet, kommendörerna och biträdande kommendörerna för gränsbevaknings- och sjöbevakningssektionerna, chefen för en gränsbyrå eller sjöbyrå vid en gränsbevaknings- eller sjöbevakningssektion, chefen och biträdande chefen för Helsingfors gränskontrollavdelning vid Finska vikens sjöbevakningssektion och en sådan gränsbevakningsman med minst löjtnants grad som genomgått den utbildning som föreskrivs för undersökningsledare inom gränsbevakningsväsendet och som av chefen för gränsbevakningsväsendet eller chefen för någon av dess förvaltningsenheter har förordnats till undersökningsledare,

4) åklagaren.

3 kap.

Domstolsförfarande i samband med häktningensärenden

15 §

Ny behandling av ett häktningensärende

På begäran av den häktade ska domstolen ta upp ärendet till ny behandling också tidigare än vad som anges i 1 mom., om det finns skäl till det med anledning av någon omständighet som

framkommit efter den föregående behandlingen. En anhållningsberättigad tjänsteman ska omedelbart underrätta den häktade och dennes biträde om sådana väsentliga förändringar i omständigheterna som ger anledning till ny behandling, om inte tjänstemannen med stöd av 17 § 3 mom. förordnar om omedelbar frigivning av den häktade.

6 kap.

Kvarstad

3 §

Tillfällig kvarstad

En anhållningsberättigad tjänsteman får besluta om tillfällig kvarstad, om saken inte tål uppskov och om det är uppenbart att förutsättningarna enligt 1 § finns. Innan den tillfälliga kvarstaden verkställs får egendomen i fråga enligt den nämnda tjänstemannens beslut omhändertas av en förundersökningsmyndighet, om det behövs för att säkerställa verkställigheten.

10 §

Verkställighet av åtgärd

Utsökningsmyndigheterna sköter verkställigheten av kvarstad och tillfällig kvarstad, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 8 kap. i utsökningsbalken bestäms om verkställighet av beslut om säkringsåtgärder. Säkerhet enligt 2 § i det kapitlet behöver dock inte ställas för den skada som kvarstaden eller den tillfälliga kvarstaden kan orsaka svaranden, om inte domstolen, när den meddelar kvarstad för säkerställande av framtida betalning av skadestånd eller gottgörelse, av särskilda skäl ålägger målsäganden att ställa säkerhet.

8 kap.

Genomsökning

2 §

Förutsättningar för husrannsakan

På platser som inte innehas av den misstänkte får husrannsakan företas under i 1 mom. 1 punkten angivna förutsättningar endast, om brottet har begåtts eller den misstänkte har gripits där eller om det annars på synnerligen giltiga skäl kan antas att det vid genomsökningen påträffas föremål, egendom, handlingar, information eller omständigheter som avses i 1 mom. 2 punkten.

5 §

Närvaro vid husrannsakan

Den hos vilken husrannsakan företas eller, om denne inte är närvarande, någon som bor, arbetar eller annars lovligen vistas på platsen ska ges tillfälle att vara närvarande vid genomsökningen och att tillkalla vittne. Tillfälle att vara närvarande behöver inte ges, om detta avsevärt fördröjer förrättningen. Om ingen av de nämnda personerna eller ett av dem tillkallat vittne har varit närvarande vid förrättningen, ska den hos vilken genomsökningen företogs utan dröjsmål underrättas om förrättningen samt om sin rätt enligt 6 § att på begäran få en kopia av beslutet om genomsökning, sin rätt enligt 18 § att få husrannsakan prövad av domstol och sin rätt enligt 19 § att få en kopia av protokollet.

6 §

Förfarandet vid husrannsakan

När husrannsakan inleds ska den i 5 § 2 mom. avsedda person som är närvarande informeras om syftet med genomsökningen och ges en kopia av beslutet om genomsökning. Om det ännu inte finns något skriftligt beslut om husrannsakan, ska personen underrättas om rätten att på

begäran få en kopia av beslutet. Dessutom ska personen i fråga underrättas om rätten enligt 18 § att få husrannsakan prövad av domstol och om rätten enligt 19 § att få en kopia av protokollet.

En person som finns på förrättningsplatsen får avlägnas, om han eller hon genom sitt uppträdande försvårar förrättningen eller äventyrar möjligheterna att uppnå syftet med den. Också personens rätt att röra sig på förrättningsplatsen får begränsas för att förhindra att han eller hon får kännedom om uppgifter som är sekretessbelagda med stöd av lag, eller för att säkerställa avspärningen av utredningsplatser och utredningsobjekt enligt 9 kap. 1 §. En förutsättning för att avlägsna en person eller begränsa hans eller hennes rätt att röra sig är dessutom att det är nödvändigt för att uppnå syftet med dessa åtgärder.

18 §

Domstolsprövning av husrannsakan

Vid handläggning av yrkanden som gäller husrannsakan tillämpas bestämmelserna i 3 kap. 1 och 3 § om handläggning av häktningsyrkanden. Den som framställer yrkandet och den anställningsberättigade tjänstemannen ska ges tillfälle att bli hörda. Ärendet får avgöras i kansliet utan behandling vid sammanträde, om domstolen anser att det är lämpligt.

20 §

Definition av genomsökning av utrustning

Genomsökning av utrustning får inte gälla sådana förtroliga meddelanden som omfattas av bestämmelserna om teleavlyssning, teleövervakning och teknisk observation i 10 kap.

24 §

Föreläggande att säkra data

Bestämmelserna i 1 mom. gäller även sådana uppgifter i anslutning till ett meddelande förmedlat med hjälp av ett informationssystem vilka anger meddelandets ursprung, destination, färdväg och storlek samt tidpunkten för kommunikationen, dess längd och art och andra motsvarande omständigheter (*trafikuppgifter*).

Förundersökningsmyndigheten har inte med stöd av ett sådant föreläggande att säkra data som avses i 1 mom. rätt att ta del av innehållet i ett meddelande, i trafikuppgifterna eller i andra lagrade uppgifter. Om flera tjänsteleverantörer har deltagit i förmedlingen av ett sådant meddelande som avses i 2 mom., har förundersökningsmyndigheten rätt att ta del av de trafikuppgifter som behövs för att identifiera tjänsteleverantörerna.

10 kap.

Hemliga tvångsmedel

3 §

Teleavlyssning och dess förutsättningar

Förundersökningsmyndigheten kan ges tillstånd att rikta teleavlyssning mot en teleadress eller teleterminalutrustning som en misstänkt innehar eller annars kan antas använda, om den misstänkte är skäligen misstänkt för

1) folkmord, förberedelse till folkmord, brott mot mänskligheten, grovt brott mot mänskligheten, krigsförbrytelse, grov krigsförbrytelse, tortyr, brott mot förbudet mot kemiska vapen, brott mot förbudet mot biologiska vapen, brott mot förbudet mot infanteriminor,

2) äventyrande av Finlands suveränitet, krigsanstiftan, landsförräderi, grovt landsförräderi, spioneri, grovt spioneri, röjande av statshemlighet, olovlig underrättelseverksamhet,

- 3) högförräderi, grovt högförräderi, förberedelse till högförräderi,
- 4) grov spridning av barnpornografisk bild,
- 5) sexuellt utnyttjande av barn, grovt sexuellt utnyttjande av barn,
- 6) dråp, mord, dråp under förmildrande omständigheter, i 21 kap. 6 a § i strafflagen avsedd förberedelse till grovt brott mot liv eller hälsa enligt 1, 2 eller 3 § i det kapitlet,
- 7) grovt ordnande av olaglig inresa, grovt frihetsberövande, människohandel, grov människohandel, tagande av gisslan, förberedelse till tagande av gisslan,
- 8) grovt rån, förberedelse till grovt rån, grov utpressning,
- 9) grovt häleri, yrkesmässigt häleri, grov penningtvätt,
- 10) sabotage, trafiksabotage, grovt sabotage, grovt äventyrande av andras hälsa, kärnladdningsbrott, kapning,
- 11) brott enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2—7 punkten eller 2 mom. i strafflagen som begåtts i terroristiskt syfte, förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte, ledande av terroristgrupp, främjande av en terroristgrupps verksamhet, meddelande av utbildning för ett terroristbrott, rekrytering för ett terroristbrott, finansiering av terrorism,
- 12) grov skadegörelse,
- 13) grovt bedrägeri, grovt ocker,
- 14) grov penningförfalskning,
- 15) grov miljöförstöring, eller
- 16) grovt narkotikabrott.

---

5 §

Beslut om teleavlyssning och annat motsvarande inhämtande av information

---

Tillstånd till teleavlyssning och till inhämtande av information enligt 4 § 2 mom. kan ges för högst en månad åt gången.

I ett yrkande och i ett beslut om teleavlyssning och inhämtande av information i stället för teleavlyssning ska följande nämnas:

- 1) det misstänkta brottet och brottstidpunkten,

- 2) den misstänkte,
- 3) de fakta som brottsmisstanken mot den misstänkte och förutsättningarna för teleavlyssningen eller för inhämtandet av information i stället för teleavlyssning grundar sig på,
- 4) giltighetstiden med angivande av klockslag för tillståndet till teleavlyssning eller inhämtande av information enligt 4 § 2 mom.,
- 5) den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 6) den anhållningsberättigade tjänsteman som leder och övervakar utförandet av teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för teleavlyssningen eller inhämtandet av information i stället för teleavlyssning.

6 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

Förundersökningsmyndigheten kan ges tillstånd att utföra teleövervakning av en teleadress eller teleterminalutrustning som innehåller eller annars sannolikt används av någon som är skäligen misstänkt för

- 1) ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst fyra år,
- 2) ett brott som begåtts med användning av en teleadress eller teleterminalutrustning och för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år,
- 3) olovligt brukande, skadegörelse, kränkning av kommunikationshemlighet eller dataintrång som riktat sig mot ett automatiskt databehandlingssystem och som begåtts med användning av en teleadress eller teleterminalutrustning,
- 4) utnyttjande av person som är föremål för sexhandel, lockande av barn i sexuella syften eller koppleri,
- 5) narkotikabrott,
- 6) förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte,
- 7) grovt tullredovisningsbrott,
- 8) grovt döljande av olagligt byte,

- 9) förberedelse till tagande av gisslan, eller .
10) förberedelse till grovt rån

9 §

Beslut om teleövervakning och om inhämtande av lägesuppgifter

På yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman ska domstolen besluta om teleövervakning enligt 6 §, 7 § 1 mom. 1, 4 och 5 punkten och 2 mom. samt om inhämtande av lägesuppgifter enligt 8 §. Om ärendet inte tål uppskov, får en anhållningsberättigad tjänsteman besluta om teleövervakning och inhämtande av lägesuppgifter till dess att domstolen har avgjort yrkandet om beviljande av tillstånd. Ärendet ska föras till domstol så snart det är möjligt, dock senast 24 timmar efter det att tvångsmedlet började användas.

Tillstånd kan ges och beslut fattas för högst en månad åt gången. Tillståndet eller beslutet får även gälla en viss tidsperiod som föregått tillståndet eller beslutet. Denna tidsperiod får vara längre än en månad.

27 §

Täckoperationer och förutsättningar för sådana

Polisen får rikta en täckoperation mot en person som är misstänkt för brott, om denne är skäligt misstänkt för något annat i 3 § avsett brott än grovt ordnande av olaglig inresa eller grovt tullredovisningsbrott, eller om denne är skäligt misstänkt för ett brott som avses i 17 kap. 18 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen. En förutsättning för en täckoperation är dessutom att inhämtandet av information måste anses vara behövligt på grund av att den brottsliga verksamheten är planmässig, organiserad eller yrkesmässig eller på grund av att det kan antas att den fortsätter eller upprepas.

37 §

Beslut om genomförande av bevisprovokation genom köp

I beslutet ska följande nämnas:

- 1) den polisman som beslutat om bevisprovokationen samt beslutets datum och innehåll,
- 2) den polisenhet som genomför bevisprovokationen,
- 3) identifikationsuppgifterna för de polismän som genomför bevisprovokationen,
- 4) hur det har säkerställts att bevisprovokationen inte får den som är föremål för åtgärden eller någon annan att begå ett brott som denne annars inte skulle begå,
- 5) eventuella begränsningar och villkor för bevisprovokationen.

40 §

Beslut om styrd användning av informationskällor

Beslut om styrd användning av informationskällor får meddelas för högst sex månader åt gången.

56 §

Användning av överskottsinformation

Överskottsinformation får användas i samband med utredning av brott, om informationen gäller ett brott för vars utredning man skulle ha fått använda det tvångsmedel genom vilket informationen har fåtts.

Överskottsinformation får också användas, om användningen av överskottsinformation kan antas vara av synnerlig vikt för utredningen av brottet och om det för brottet föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst tre år eller det är fråga om något av följande brott:

- 1) deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet,

2) misshandel, dödsvållande, grovt vållande av personskada, deltagande i slagsmål, framkallande av fara eller utsättande,

3) grovt hemfridsbrott,

4) frihetsberövande, bortförande av barn, olaga hot eller olaga tvång,

5) utpressning, eller

6) förberedelse till allmänfarligt brott.

Domstolen beslutar i samband med behandlingen av huvudsaken om användningen av överskottsinformation som bevisning. Bestämmelser om anteckning i förundersökningsprotokollet av den överskottsinformation som har använts finns i 9 kap. 6 § 2 mom. i förundersökningslagen och bestämmelser om att användningen av överskottsinformation ska uppges i stämningsansökan i 5 kap. 3 § 1 mom. 8 punkten i lagen om rättegång i brottmål.

Överskottsinformation får dessutom alltid användas för att förhindra brott, för att rikta in polisens verksamhet och som en utredning som stöder det att någon är oskyldig.

Överskottsinformation får också användas för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

I 5 kap. 54 § i polislagen föreskrivs om hur överskottsinformation som fåtts med stöd av polislagen får användas för att utreda ett brott.

57 §

Utplåning av information

Överskottsinformationen ska utplånas efter det att målet har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom eller lämnats därhän. Informationen får dock bevaras och lagras i ett register som avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, om den gäller ett brott som avses i 56 § 1 eller 2 mom. i denna lag eller om den behövs för att förhindra ett brott som avses i 15 kap. 10 § i strafflagen. Information som inte ska utplånas ska bevaras i fem år efter det att målet har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom eller lämnats därhän.

De basstationsuppgifter som avses i 10 § i det här kapitlet ska utplånas när målet har avgjorts

genom en lagakraftvunnen dom eller lämnats därhän.

58 §

Avbrytande av teleavlyssning, teknisk avlyssning och teknisk observation av utrustning

Om det framgår att teleavlyssningen riktas mot något annat än i tillståndet avsett meddelande från eller till den som är misstänkt för brott eller att den brottsmisstänkte som den tekniska avlyssningen riktas mot inte befinner sig i det utrymme eller på den plats som avlyssnas, ska användningen av tvångsmedlet avbrytas så snart som möjligt. De upptagningar som har fåtts genom avlyssningen och anteckningarna om de uppgifter som fåtts genom den ska genast utplånas. Skyldigheten att avbryta åtgärden och skyldigheten att utplåna upptagningarna och anteckningarna gäller också teknisk observation av utrustning, om det framgår att observationen gäller ett meddelandes innehåll eller identifieringsuppgifter som avses i 6 § eller det framgår att den misstänkte inte använder den anordning som är föremål för observationen.

60 §

Underrättelse om användning av hemligt tvångsmedel

En misstänkt som varit föremål för teleavlyssning, inhämtande av information i stället för teleavlyssning, teleövervakning, systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, teknisk observation och kontrollerade leveranser ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen när ärendet har förts till åklagaren för prövning eller förundersökningen annars har avslutats eller avbrutits. Den misstänkte ska dock underrättas om ett tvångsmedel senast ett år efter det att användningen av det har avslutats.

En misstänkt som varit föremål för en täckoperation, bevisprovokation genom köp och styrd användning av informationskällor ska utan ogrundat dröjsmål underrättas om detta skriftli-

gen när ärendet har förts till åklagaren för prövning.

På yrkande av en anhållningsberättigad tjänsteman får domstolen besluta att underrättelsen enligt 1 och 2 mom. till den misstänkte får skjutas upp med högst två år åt gången, om det är motiverat för att trygga pågående eller framtida inhämtning av information, trygga statens säkerhet eller skydda liv eller hälsa. På beslut av domstolen får underrättelsen underlåtas, om det är nödvändigt för att trygga statens säkerhet eller skydda liv eller hälsa.

Om den misstänktes identitet inte är känd vid utgången av den utsatta tid som avses i 1 mom. eller det uppskov som avses i 3 mom., ska han eller hon utan ogrundat dröjsmål underrättas om tvångsmedlet skriftligen omedelbart när hans eller hennes identitet har utretts.

Samtidigt ska den domstol som beviljat tillståndet och, i fråga om täckoperationer, den domstol som avses i 32 § informeras skriftligen om underrättelsen.

Vid prövning av frågan om att skjuta upp underrättelsen eller att avstå från den i sådana fall som avses i 3 mom. ska hänsyn också tas till en parts rätt att på behörigt sätt försvara sig eller annars på behörigt sätt bevaka sin rätt i en rättegång.

Vid handläggning av underrättelseärenden i domstol ska 43 § iakttas i tillämpliga delar.

Ärenden som gäller underrättelse om bevisprovokation genom köp eller styrd användning av informationskällor ska behandlas vid Helsingfors tingsrätt med iakttagande i tillämpliga delar av 6 mom. i den paragrafen.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

1 a §

Överföring av ett ärende till en annan domstol

Den domstol där ett tvångsmedelsärende är anhängigt får på framställning av en anhållningsberättigad tjänsteman eller någon annan person som fört tvångsmedelsärendet till domstol överföra ärendet till en annan behörig domstol, om särskilda skäl kräver det. Den överförande domstolens beslut och andra åtgärder i samband med ärendet är i kraft tills den domstol dit ärendet har överförts beslutar något annat. Ärendet får likväl inte överföras tillbaka, om inte nya särskilda skäl kräver det.

Ett beslut genom vilket ett ärende har överförts eller en framställning om överföring har avslagits får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 5 kap. 3 § i lagen om rättegång i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) 5 kap. 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 894/2001, som följer:

5 kap.

Om väckande av åtal

3 §

I stämningsansökan ska uppges

- 1) svaranden,
- 2) målsäganden,
- 3) den gärning som åtalet gäller, tid och plats för gärningen samt övriga omständigheter som behövs för beskrivningen av den,
- 4) det brott som åklagaren anser att svaranden har gjort sig skyldig till,
- 5) yrkandet på straff och förverkande samt övriga yrkanden och de lagrum som ligger till grund för dessa,

6) målsägandens anspråk, om åklagaren för målsägandens talan enligt 3 kap. 9 §,

7) de bevis som åklagaren tänker lägga fram samt vad som ska styrkas med varje bevis,

8) överskottsinformation som åklagaren tänker använda som bevis, samt motivering till att överskottsinformationen används,

9) den begäran som är en förutsättning för åtalet eller vilket förordnande eller samtycke som åtalet grundar sig på samt

10) på vilka grunder domstolen är behörig, om behörigheten inte annars framgår av stämningensansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 68 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 68 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1271/1988, som följer:

68 § Denna lag träder i kraft den 20 .

Handräckning och beslag

I fråga om husrannsakan, kroppsvisitation och beslag tillämpas i övrigt tvångsmedelslagen.

Lag

om ändring av 9 § i lagen om försvarstillstånd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försvarstillstånd (1083/1991) 9 § 3 mom. som följer:

9 § delslagens (806/2011) bestämmelser om behandling av häktningsärenden.

Vid behandlingen av ett ärende som avses i 1 och 2 mom. iakttas i tillämpliga delar tvångsme-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag om ändring av 23 a och 43 § i tullagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i tullagen (1466/1994) 43 § 4 mom., sådant det lyder i lag 879/2011, och
ändras lagens 23 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 961/2012, som följer:

23 a §

För utförande och registrering av undersökningar och handräckningsuppdrag får följande uppgifter som erhållits vid förundersökning enligt förundersökningslagen (805/2011), i samband med Tullens åtgärder eller vid utförandet av ett handräckningsuppdrag eller i samband med tillämpning av tvångsmedelslagen registreras i det undersöknings- och handräckningssystem som utgör en teknisk del av informationssystemet för polisärenden enligt följande:

- 1) uppgifter om personer som misstänks för brott samt uppgifter om personer som gjort anmälan, uppträder som vittnen eller målsägande eller som har något annat samband med anmälan,
- 2) uppgifter om rubriceringar i brottsanmälningar och övriga anmälningar, tvångsmedel, Tullens åtgärder samt olika faser i förundersökningen,
- 3) uppgifter om andra behövliga beskrivningar, omständigheter och specificeringar som hänför sig till Tullens uppgifter eller åtgärder eller till en händelse.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag om ändring av 47 a § i gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 47 a §, sådan den lyder i lag 478/2010, som följer:

47 a §

Verkställighet av en förverkandepåföljd samt återlämnande av föremål, egendom och handlingar som tagits i beslag

Vad som i 38 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) föreskrivs om polisens uppgifter vid verkställigheten av en förverkandepå-

följd och i 7 kap. 23 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen om återlämnande av föremål, egendom eller handlingar som tagits i beslag ska tillämpas på gränsbevakningsväsendet i brottmål som det utreder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 103 § i punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i punktskattelagen (182/2010) 103 § 3 mom. som följer:

103 §

Omhändertagande

heten inte beslagtar produkterna i enlighet med 7 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011) och produkterna inte heller döms förverkade till staten.

Omhändertagna produkter ska återlämnas när skatterna är betalda eller skattefordringarna anans är tryggade, om förundersökningsmyndig-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom., sådan den lyder delvis ändrad i lag 263/2013, som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för
1) de uppgifter som anges i 2 § 1 mom. i lagen

om Skatteförvaltningen,
2) tullåtgärder som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten i tullagen (1466/1994) samt till stöd för beskattning, skattekontroll och indrivning av skatter som tullen verkställer,

3) den övervakning av arbetspensionsförsäkringsskyldigheten som avses i 2 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006),

4) den övervakning av verkställigheten av uppbördsförfarandet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremier som avses i 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

5) de uppgifter som anges i 41 och 42 § i alkohollagen (1143/1994),

6) beviljandet av och tillsynen över finansiering som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas för en organisations verksamhet,

7) de uppgifter som avses i 28 § i strukturfondsagen (1401/2006),

8) verkställighet som avses i utsökningsbalken (705/2007),

9) den övervakning av förvaltningen av konkursbon som avses i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995),

10) den utredning av förutsättningarna för näringsförbud som avses i 19 a § i lagen om näringsförbud och den tillsyn över näringsförbud som avses i 21 a § i samma lag,

11) polisens och gränsbevakningsväsendets verksamhet vid förebyggande och utredning av brott eller för tullens verksamhet vid förundersökningar, om det maximistraff som föreskrivs för brottet är fängelse i minst ett år och brottet misstänks ha begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,

12) utredning i fråga om en förverkandepåföljd som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i förundersökningslagen (805/2011) och som döms ut med anledning av ett brott samt utdömande av en förverkandepåföljd som avses i 10 kap. i strafflagen (39/1889),

13) sådant förhållande och sådan utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som avses i 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om förhållande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008),

14) beviljande och återkallande av trafiktillstånd i enlighet med lagen om kommersiell godstransport på väg (693/2006) och kollektivtrafiklagen (869/2009).

 _____
 Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 6 och 35 § i lagen om övervakningsstraff

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om övervakningsstraff (330/2011) 6 § 1 mom. och 35 § som följer:

6 §

Övervakning

Den som dömts till övervakningsstraff övervakas med hjälp av tekniska anordningar som installeras i hans eller hennes bostad, ges till den dömde eller fästs på den dömde vid handleden, vristen eller midjan eller med en kombination av

sådana anordningar. De tekniska anordningarna får inte möjliggöra teknisk avlyssning enligt 10 kap. 16 § 1 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011) eller optisk observation enligt 10 kap. 19 § 1 mom. i samma lag inom ett område som omfattas av hemfriden.

35 §

Handräckning

polisen få handräckning enligt polislagen (872/2011).

För att utföra ett tjänsteuppdrag har en tjänsteman vid Brottsförklaringsmyndigheten rätt att av

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om förbud mot beslag av vissa utställningsföremål som förs in till Finland

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förbud mot beslag av vissa utställningsföremål som förs in till Finland (697/2011) 3 § som följer:

3 §

Innehållet i beslagsförbud

Till följd av ett beslagsförbud får ett utställningsföremål inte

1) omhändertas eller beläggas med kvarstad med stöd av 7 kap. i rättegångsbalken eller omhändertas eller tas i beslag med stöd av 7 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011),

2) beläggas med någon annan säkringsåtgärd eller något annat tvångsmedel som kan förhindra att föremålet återlämnas,

3) utmätas för en fordran,

4) göras till föremål för verkställighet som avser överlåtelseskyldighet,

5) göras till föremål för annan verkställighet som kan förhindra att föremålet återlämnas, om verkställandet gäller ett avgörande som har blivit verkställbart på ankomstdagen för den i 2 § 1 mom. avsedda ansökan eller därefter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 15 § i lagen om inteckning i bil

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om inteckning i bil (810/1972) 15 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1338/2009, som följer:

15 §

Om en bil som är införd i registret utmäts eller beläggs med kvarstad eller om ägarens egendom upplåts till konkurs, ska åtgärden samt dagen då utmätning skedde, bilen belades med kvarstad eller konkurs inleddes antecknas i registret.

Den som verkställer utmätning och beslag eller den utsökningensmyndighet som verkställer kvarstad eller boförvaltaren ska utan dröjsmål

till Trafiksäkerhetsverket sända uppgifter för att de anteckningar som avses i 1 mom. ska kunna göras i registret.

Om en utredning om att utmätning, kvarstad eller konkurs har återgått, förfallit eller annars upphört att gälla visas upp för Trafiksäkerhetsverket, ska även detta antecknas i registret.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 25 § i företagsinteckningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i företagsinteckningslagen (634/1984) 25 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 966/1998, som följer:

25 §

Anteckningar i företagsinteckningsregistret

I företagsinteckningsregistret antecknas

- 1) näringsidkarens namn, dagen då pantskuldebrevet utfärdades, kapitalet och räntan samt uppgift om den till vilken skuldebrevet utfärdats,
- 2) dagen för ansökan om inteckning samt sökanden,
- 3) fastställande, utvidgning, sammanföring, delning, omräkning och dödande av inteckning samt ändring av förmånsrättsordningen,

4) sådan utmätning eller kvarstad som gäller intecknad egendom samt ansökan om och avträdande av näringsidkarens egendom till konkurs och avslutande av bolags verksamhet,

5) uppgifter om sådant i 18 § 3 mom. avsett beslut i vilket ändring har sökts,

6) till registermyndigheten meddelad uppgift om pantskuldebrevs innehavare och innehavarens adress.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 9 och 10 § i fartygsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fartygsregisterlagen (512/1993) 9 § 3 mom. och 10 § 3 mom. som följer:

9 §

Anteckningar som skall införas i fartygsregistret

I fartygsregistret antecknas även inteckningar som har fastställts i fartyget samt uppgifter om sådan utmätning eller kvarstad som gäller fartyget, uppgifter om ägarens konkurs samt ändringar i dessa uppgifter.
-----

10 §

Anteckningar som skall införas i fartygsbyggnadsregistret

I fartygsbyggnadsregistret antecknas inteckningar som har fastställts i fartygsbygget samt uppgifter om sådan utmätning eller kvarstad som gäller fartyget uppgifter om ägarens konkurs samt ändringar i dessa uppgifter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 5 och 16 § i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007) 5 § 2 mom. och 16 § 4 mom., sådana de lyder i lag 821/2011, som följer:

5 §

Tidpunkten för när de grundläggande uppgifterna om en rättegång blir offentliga

-----
I ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen (806/2011) eller enligt 5 kap. i polislagen (872/2011) eller tullåtgärder enligt 20 f § i tullagen (1466/1994) och i vilket den som är föremål för metoden för inhämtande av information eller åtgärder inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet på metoden eller åtgärder, blir de grundläggande uppgifterna offentliga först när den som misstänks för brott eller är föremål för metoden eller åtgärder senast ska underrättas om att sådana använts. Om personen i fråga underrättas om användningen av metoden eller åtgärderna senare därför att hans eller hennes identitet inte har varit känd, blir de grundläggande

uppgifterna offentliga när domstolen informeras om underrättelsen. Domstolen får besluta att de grundläggande uppgifterna ska bli offentliga tidigare.

16 §

Offentligheten i tvångsmedelsärenden

Ett ärende som gäller en hemlig metod för inhämtande av information enligt 10 kap. i tvångsmedelslagen eller enligt 5 kap. i polislagen eller tullåtgärder enligt 20 f § i tullagen och i vilket den som är föremål för metoden för inhämtande av information eller åtgärder inte behöver höras vid behandlingen av yrkandet på metoden eller åtgärder, handläggs och avgörandet avkunnas utan att allmänheten är närvarande. Den rättegångshandling som innehåller avgörandet samt övriga rättegångshandlingar i ärendet blir of-

fentliga när den som misstänks för brott eller är föremål för metoden för inhämtande av information eller åtgärder senast ska underrättas om att sådana använts. Om personen i fråga underrättas om användningen av metoden eller åtgärder senare när hans eller hennes identitet är utredd,

blir rättegångshandlingarna offentliga när domstolen informeras om underrättelsen. Domstolen får av särskilda skäl besluta att en rättegångshandling ska bli offentlig tidigare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 32 § i lagen om växtskyddsmedel

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) 32 § som följer:

32 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om enenskilds eller en sammanslutnings affärs- eller yrkeshemlighet eller ekonomiska ställning får trots bestämmelserna om sekretess i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) lämna ut uppgifterna till

1) åklagar- och polismyndigheterna för utredning av brott som avses i 8 kap. 2 § i tvångsmedelslagen (806/2011),

2) de myndigheter som avses i 23 och 24 § i denna lag för utförandet av uppgifter enligt denna lag,

3) utländska organ och inspektörer som avses i Europeiska unionens lagstiftning eller i ett internationellt avtal som är bindande för Finland, i de fall då detta förutsätts i unionens lagstiftning eller avtalet i fråga.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 kap. 2 § i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utsökningsbalken (705/2007) 2 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1417/2009, som följer:

2 kap.

Utsökningsgrunder

2 §

Förteckning över utsökningsgrunder

Följande handlingar utgör utsökningsgrunder:

- 1) en domstols dom i tvistemål eller brottmål,
- 2) en domstols beslut om säkringsåtgärder och en anhållningsberättigad tjänstemans beslut om tillfällig kvarstad,
- 3) en skiljedom som har meddelats vid skiljeförfarande enligt lagen om skiljeförfarande (967/1992) eller någon annan lag, och en förlikning som fastställts genom sådan skiljedom,

4) utmätningssmannens uppgörelseprotokoll över avbetalningsköp, fastställda avtal om underhållsbidrag samt sådana förbindelser eller fordringsbevis om vilkas verkställighet i den ordning som anges i denna lag det finns bestämmelser i någon annan lag,

5) beslut av en förvaltningsdomstol och beslut av någon annan myndighet i förvaltningsprocessärenden,

6) beslut av statsrådet, ett ministerium, ett ämbetsverk som hör till statens centralförvaltning eller ett regionförvaltningsverk samt andra förvaltningsbeslut, om beslutet i fråga enligt någon annan lag skall verkställas i den ordning som anges i denna lag.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism (325/2013) 1 § 3 mom. som följer:

1 §

Syfte och tillämpningsområde

med stöd av tvångsmedelslagen (806/2011) eller utifrån en internationell begäran om rätts hjälp.

Denna lag tillämpas inte på tillgångar medan de är tagna i beslag eller belagda med kvarstad

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 7 § i lagen om övervakad frihet på prov

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakad frihet på prov (629/2013) 7 § 1 mom. som följer:

7 §

Övervakning

Den som har placerats i frihet på prov och iakttagandet av verkställighetsplanen övervakas med hjälp av tekniska anordningar som installeras i den bostad som avses i 2 §, ges till honom eller henne eller fästs vid hans eller hennes handled, vrist eller midja, eller med en kombination av sådana anordningar. De tekniska anord-

ningarna får inte möjliggöra sådan teknisk avlyssning eller optisk observation som avses i 10 kap. 16 § 1 mom. respektive 10 kap. 19 § 1 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011) inom ett område som omfattas av hemfriden.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

—————

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 16 december 2013

—————